

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

04 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Cu participarea:

Procurorului Ghervas Iurie

Avocatului Istrate Angela

judecând în ședință închisă, recursul declarat de avocatul Istrate Angela în numele inculpatului Putina Ghenadie, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Putina Ghenadie Xxxx, născut la xxxxxxxxx, originar și domiciliat în or. Xxxxxxx, str. Xxxxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de recurs: 25.04.2017 - 04.05.2017.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

Avocatul a susținut recursul declarat, solicitând admiterea acestuia cu casarea încheierii de prelungire a arestului preventiv.

Inculpatul a susținut recursul apărătorului.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursului cu menținerea încheierii fără modificări.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 27 decembrie 2013, în procedura judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, Putina Ghenadie Xxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 220 alin. (1) Cod penal, la amendă în mărime de 600 unități convenționale, ce constituie suma de 12.000 lei.

Prin aceeași sentință a fost condamnată și Crețchii Olga, în privința căreia cauza nu se examinează.

2. Sentința a fost atacată cu apel de către procuror, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Putina G. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, la 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a

ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate organizatorico-economică pe un termen de 5 ani.

3. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 noiembrie 2016, în privința lui Putina G., a fost aplicată măsura preventivă sub formă de arest preventiv pe un termen de 30 zile, acesta fiind anunțat în căutare, iar termenul măsurii preventive decurgând din momentul reținerii ultimului.

4. La 16 ianuarie 2017, inculpatul Putina G., în baza încheierii Curții de Apel Bălți din 16.11.2016, a fost reținut de colaboratorii IP Soroca.

5. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2017, a fost admis demersul procurorului și prelungit termenul ținării sub arest a inculpatului Putina G. pe un termen de 30 de zile, adică până la 17 martie 2017, ora 13.45.

6. Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2017 a fost atacată cu recurs de avocatul Gaina Rodica în numele inculpatului Putina G., prin care a solicitat casarea acesteia, cu eliberarea inculpatului.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 24 februarie 2017, a fost respins recursul declarat și menținută încheierea contestată.

8. Instanța de recurs în motivarea încheierii adoptate a reținut, că în speță sunt prezente condițiile cazului excepțional, care indică la necesitatea prelungirii arestării preventive a inculpatului Putina G., păstrându-se pericolul de dispariție a acestuia și de comitere a unor noi infracțiuni.

9. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, a fost admis demersul procurorului și prelungit termenul ținării în arest a inculpatului Putina G., până la 16 aprilie 2017, ora 13.45.

10. Instanța de apel în motivarea soluției adoptate a indicat, că reieșind din caracterul faptelor incriminate inculpatului, acesta s-a eschivat și nu s-a prezentat în ședințele judiciare, fiind dispusă aducerea silită a inculpatului, au fost primite informații privind lipsa la locul de trai indicat de el, persistă pericolul de dispariție al acestuia și în continuare, iar aflarea inculpatului la libertate ar pune în pericol desfășurarea normală a procesului.

La fel, instanța de apel a menționat că ține cont și de dificultățile judecării cauzei penale prezente, sentința fiind atacată de către procuror, astfel circumstanțele ce au servit ca temei pentru arestarea preventivă își mențin puterea probantă și există riscul că aflându-se la libertate, inculpatul ar putea să se ascundă de instanța de judecată, fiind necesară prelungirea termenului ținării în stare de arest a inculpatului în temeiul art. 186 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel privarea de libertate a lui Putina G. în continuare este justificată, întemeiată și necesară, fiind respectat principiul proporționalității între dreptul sau libertatea persoanei garantate de lege și fiind urmărit un scop legal.

11. Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 martie 2017, a fost atacată cu recurs de către avocatul Pîrlițanu Nadejda în numele inculpatului Putina G., prin care a solicitat casarea acesteia.

12. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 28 martie 2017, a fost respins recursul declarat și menținută încheierea contestată.

13. Instanța de recurs în motivarea încheierii adoptate a reținut, că prelungirea măsurii preventive-arestarea preventivă de către instanța de apel pentru o perioadă de 30 zile, este bazată pe motive relevante și suficiente, or prin aceasta se va realiza scopul de împiedicare a inculpatului de a se eschiva repetat de la prezența în instanța de apel, va asigura atragerea la răspundere penală în cazul unei eventuale condamnări, precum și va contribui la desfășurarea în termeni rezonabili a procesului penal, în condițiile în care respectiva cauză penală a parvenit în instanța de apel la 04 mai 2014, nefiind soluționată până în prezent.

Instanța de recurs a concluzionat, că înlocuirea măsurii preventive – arestul preventiv cu arestul la domiciliu, este irelevantă, deoarece prin aceasta nu se vor înlătura riscurile ce au justificat aplicarea arestului preventiv.

14. La data de 11.04.2017, procurorul a înaintat demers privind prelungirea termenului de ținere în stare de arest a inculpatului, pe un termen de 30 de zile, până la 15 mai 2017, invocând că la 16 aprilie 2017 expiră termenul de deținere în stare de arest a acestuia, menținându-se aceleași circumstanțe, caracterul social periculos al faptei imputate inculpatului considerată ca deosebit de gravă, personalitatea acestuia care se caracterizează negativ și nu este la prima abatere, comportamentul negativ, fiind evidentă eschivarea lui de la prezentarea în instanța de apel și imposibilitatea examinării în termeni rezonabili a cauzei penale, precum și existența bănuielilor rezonabile că inculpatul fiind la libertate ar continua să se eschiveze în scopul evitării răspunderii penale, precum și de a comite noi infracțiuni, la fel continuarea inculpatului de a întreprinde diferite măsuri în vederea bunei desfășurări a procesului penal și imposibilitatea finisării examinării cauzei de instanța de apel, considerând oportun deținerea în continuare în stare de arest a lui Putina G.

15. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2017, a fost admis demersul procurorului și prelungit termenul ținerii în arest a inculpatului Putina G., până la 16 mai 2017, ora 13.45.

16. Instanța de apel în motivarea soluției adoptate a indicat, că din materialele cauzei penale rezultă, că Putina G. a fost pus sub învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal, sancțiunea căreia prevede pedeapsa închisorii pe termen de la 7 până la 15 ani.

Totodată, instanța de apel a atestat, că Putina G. s-a eschivat de la prezentarea în instanța de apel, fiind dispusă aducerea lui silită, iar ca urmare fiindu-i aplicată măsura preventivă sub formă de arestare preventivă la 16.11.2016, fiind reținut doar la data de 16.01.2017, cauza penală aflându-se în procedura Curții de Apel Bălți din 06.05.2014, prin ce se tergiversează judecarea cauzei în ordine de apel și examinarea în termen rezonabil.

Astfel, instanța de apel a conchis, că reieșind din caracterul faptelor incriminate inculpatului, acesta s-a eschivat și nu s-a prezentat în ședințele

judiciare, fiind dispusă aducerea silită a inculpatului, au fost primite informații privind lipsa la locul de trai indicat de inculpat, persistă pericolul de dispariție al acestuia și în continuare, iar aflarea inculpatului la libertate ar pune în pericol desfășurarea normală a procesului.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate afirmațiile invocate de avocatul Istrate A., referitor la faptul, că inculpatul este bolnav, deoarece în ședința instanței de apel nu au fost prezentate careva certificate care să confirme starea nesatisfăcătoare de sănătate a inculpatului, iar de tratamentul medical specializat și necesar inculpatul poate beneficia și în stare de arest.

La fel, instanța de apel a ținut cont și de dificultățile judecării cauzei penale, astfel circumstanțele ce au servit ca temei pentru arestarea preventivă își mențin puterea probantă și există riscul că aflându-se la libertate inculpatul ar putea să se ascundă de instanța de judecată, fiind necesară prelungirea termenului ținerii în stare de arest a inculpatului în temeiul art. 186 alin. (5) Cod de procedură penală, astfel privarea de libertate a lui Putina G. în continuare este justificată, întemeiată și necesară, fiind respectat principiul proporționalității între dreptul sau libertatea persoanei garantate de lege și fiind urmărit un scop legal.

17. Încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2017, este atacată cu recurs de către avocatul Istrate Angela în numele inculpatului Putina G., prin care solicită casarea acesteia, invocând că motivele recursului le va expune după ce va lua cunoștință cu încheierea motivată.

18. În ședința de judecată din data de 04 mai 2017, avocatul Istrate Angela a depus recurs motivat, prin care solicită casarea încheierii instanței de apel, invocând că:

- din materialele cauzei penale rezultă, că Putina G. a fost condamnat în baza art. 220 Cod penal, pedeapsa acestuia fiindu-i stabilită în formă de amendă și în privința acestuia nu există vre-o hotărâre judecătorească definitivă pentru care ultimul să fi fost condamnat în baza art. 165 Cod penal, fapt reținut ca motiv de către instanța de apel, totodată acționează prezumția de nevinovăție în comiterea infracțiunii pentru care a fost pus sub învinuire;

- neprezentarea în instanța de apel a lui Putina G. se datorează stării sănătății acestuia;

- instanța de apel nu a ținut cont de starea sănătății agravate a lui Putina G., de faptul că ultimul a depus cerere de examinare a cauzei în procedură simplificată, care exclude orice risc de presiune asupra martorilor;

- temeiuri excepționale prevăzute de art. 186 Cod de procedură penală, ce ar proba necesitatea cercetării inculpatului în stare de arest nu au fost stabilite, inculpatul dispune de domiciliu permanent pe teritoriul RM, iar starea sănătății este una gravă, ultimul a slăbit pe perioada detenției cu 10 kg;

- instanța nu a administrat probe ce ar permite constatarea faptului că inculpatul ar putea să împiedice desfășurarea normală a examinării cauzei, deoarece tergiversarea examinării se datorează inclusiv și absenței procurorului, judecătorilor și a altor inculpați, ce nu au de suportat consecințe de tergiversare;

- lipsește riscul de comunicare între inculpați și pericolul dispariției învinuitului nu este motivat.

19. Judecând recursul declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Verificând legalitatea și temeinicia prelungirii față de inculpat a măsurii preventive - arestarea preventivă pe un termen de 30 zile, Colegiul penal conchide, că instanța de apel a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 175, 176 și 186 Cod de procedură penală.

În sensul art. 175 Cod de procedură penală, măsurile preventive sunt orientate spre a asigura buna desfășurare a procesului penal sau a împiedica bănuitul, învinuitul, inculpatul să se ascundă de urmărirea penală sau de judecată, spre aceea ca el să nu împiedice stabilirea adevărului ori spre asigurarea de către instanță a executării sentinței.

În conformitate cu art. 176 alin. (1) Cod de procedură penală, măsurile preventive pot fi aplicate la propunerea organului de urmărire penală, sau, după caz, de către instanța de judecată numai în cazurile în care există suficiente temeiuri rezonabile de a presupune că bănuitul, învinuitul, inculpatul ar putea să se ascundă de organul de urmărire penală sau de instanță, să împiedice stabilirea adevărului în procesul penal, ori să săvârșească alte infracțiuni.

Alineatul (2) al aceluiași articol prevede, că arestarea preventivă și măsurile alternative arestării se aplică numai persoanei care este bănuită, învinuită de săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, iar în cazul existenței unei bănuieli rezonabile privind săvârșirea altor infracțiuni, ele se aplică învinuitului, inculpatului care a comis cel puțin una din acțiunile menționate la alin. (1).

Potrivit art. 186 alin. (4) Cod de procedură penală, termenul arestului poate fi prelungit doar atunci când alte măsuri preventive neprivative de libertate nu sunt suficiente pentru a înlătura riscurile care justifică aplicarea arestului preventiv și și-au păstrat actualitatea condițiile și criteriile stipulate la art. 175, 176 și 185.

În conformitate cu prevederile art. 321 alin. (1) coroborat cu art. 329 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță și în instanța de apel are loc cu participarea inculpatului, iar la judecarea cauzei, în caz de neprezentare a inculpatului instanța, din oficiu sau la cererea părților, ascultând opiniile acestora, este în drept să dispună aplicarea, înlocuirea sau revocarea măsurii preventive aplicate inculpatului.

Din materialele cauzei rezultă, că conform fișei de repartizare a dosarului (03-1a-440-20012014) (f.d. 33, vol. II), în cadrul instanței de apel, cauza penală în privința lui Putina Ghenadie și Crețchii Olga a parvenit în adresa Curții de Apel Bălți la data de 06 mai 2014, fiind stabilite mai multe ședințe de judecată, care însă au fost amânate din mai multe motive, inclusiv și din motivul neprezentării inculpatului Putina Ghenadie.

La fel, instanța de apel a întreprins toate măsurile pentru a asigura prezența inculpatului la examinarea cauzei, dispunând aducerea silită a lui Putina G., însă aceasta nu a fost posibil de executat, deoarece potrivit rapoartelor colaboratorilor de poliție al IP Drochia, inculpatul nu se află la locul de trai, indicat în rechizitoriu (f.d. 183, 195-196, 191, 198, 202-203, vol. II), astfel nu poate fi reținut argumentul apărătorului, precum că ultimul dispune de domiciliu permanent pe teritoriul RM, iar instanța nu a administrat probe ce ar permite constatarea faptului, că inculpatul ar putea să împiedice desfășurarea normală a examinării cauzei.

Astfel, Colegiul penal stabilește, că instanța de apel corect a reținut, că inculpatul s-a eschivat de la prezentare în instanța de apel, comportament ce confirmă faptul că persistă în continuare pericolul sustragerii acestuia de la răspundere penală, iar aflarea lui Putina G. la libertate ar pune în pericol desfășurarea normală a procesului.

Referitor la alegațiile părții apărării, precum că neprezentarea în instanța de apel a lui Putina G. se datorează stării sănătății acestuia, care este una gravă, ultimul fiind bolnav și necesită efectuarea unei examinări complexe de investigații în instituțiile medico-sanitare, instanța de recurs consideră, că acestea nu sunt suficiente de a răsturna încheierea instanței de apel de prelungire a arestului preventiv în privința lui Putina G., iar instituția penitenciară în care ultimul se deține, urmează să-i asigure inculpatului Putina G., tratamentul medical specializat și necesar, ca deținut în stare de arest, pentru a-i ameliora starea sănătății. Totodată, Colegiul penal notează că în cazul în care starea sănătății inculpatului nu-i permitea prezentarea în ziua desfășurării ședințelor de judecată în instanța de apel, acesta urma să anunțe instanța și să prezinte certificatele medicale respective, ceea ce inculpatul nu a făcut, fapt ce indică la o bănuială de eschivare a ultimului de a se prezenta în fața instanței de apel.

Ce ține de argumentul recurentului, precum că instanța de apel la adoptarea soluției nu a ținut cont de faptul, că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 Cod penal, s-a căit sincer de cele săvârșite și a fost condamnat în baza acestui articol la pedeapsă sub formă de amendă, Colegiul penal conchide că instanța de apel corect nu a ținut cont de aceste circumstanțe la adoptarea soluției de prelungire a arestului preventiv, deoarece în opinia instanței de recurs, aceste circumstanțe nu exclud faptul că inculpatul s-a eschivat de la prezentarea în ședințele de judecată a instanței de apel, iar prin rechizitoriu acesta este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. d) Cod penal și nu de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 220 Cod penal.

La fel, Colegiul penal menționează că în corespundere cu art. 5 lit. c) CEDO, nimeni nu poate fi lipsit de libertate, cu excepția dacă a fost arestat sau reținut în vederea aducerii sale în fața autorității judiciare competente, atunci când există motive verosimile de a bănui că a săvârșit infracțiunea sau când există motive

temeinice de a crede în necesitatea de a-l împiedica să săvârșească o infracțiune sau să fugă după săvârșirea acesteia.

În acest context, ținând cont de aceste prevederi, Colegiul penal atestă, că din materialele cauzei rezultă că Putina G., este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 165 alin. (2) lit. b) Cod penal, ce este o infracțiune deosebit de gravă, fiind prezentă și bănuiala rezonabilă de comitere de către acesta a respectivei infracțiuni, iar cauza penală în privința acestuia se află spre examinare în ordine de apel, care este o continuare a judecării fondului cauzei, respectiv în speță nu este adoptată o hotărâre definitivă, din care motive nu se vor reține alegațiile apărării, precum că Putina G. a fost condamnat în baza art. 220 alin. (1) Cod penal și are stabilită pedeapsa sub formă de amendă.

De asemenea, Colegiul penal ține să releve că în cauza penală respectivă figurează încă un inculpat, iar judecarea cauzei în apel, în cazul eschivării repetate a inculpatului de la prezentare, ar duce la tergiversarea nejustificată a examinării apelului procurorului, fapt ce ar cauza încălcarea drepturilor procesuale a celorlalți participanți la proces.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide, că prelungirea măsurii preventive - arestarea preventivă de către instanța de apel pentru o perioadă de 30 zile, este bazată pe motive relevante și suficiente, fiind justificată, întemeiată și necesară într-o societate democratică, urmărind un scop legal, deoarece prin aceasta se va realiza scopul de împiedicare a inculpatului, Putina G., de a se eschiva repetat de la prezența în instanța de apel, va asigura atragerea la răspundere penală în cazul unei eventuale condamnări, precum și va contribui la desfășurarea în termeni rezonabili a procesului penal, în condițiile în care respectiva cauză penală a parvenit în instanța de apel la 04 mai 2014, nefiind soluționată până în prezent.

În acest context, ținând cont de circumstanțele menționate, Colegiul penal concluzionează, că anularea încheierii privind prelungirea măsurii preventive în privința lui Putina G. pe un termen de 30 de zile, în virtutea celor constatate supra, este irelevantă, deoarece prin aceasta nu se vor înlătura riscurile ce au justificat aplicarea arestului preventiv.

Rezumând toate cele expuse mai sus, Colegiul conchide că pe parcursul examinării cauzei, instanța de apel legal și întemeiat nu a stabilit nici un temei, ce ar justifica eliberarea persoanei din arest preventiv, iar soluția adoptată de către instanța de apel prin încheierea din 13 aprilie 2017, de prelungire a măsurii arestului preventiv pe un termen de 30 de zile, este legală și întemeiată, iar recursul declarat urmează a fi respins, fiind neîntemeiat.

20. Conducându-se de prevederile art. 312 alin. (5) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Respinge recursul declarat de avocatul Istrate Angela în numele inculpatului Putina Ghenadie, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 13 aprilie 2017, prin care a fost admis demersul procurorului și

prelungit termenul de deținere a inculpatului Putina Ghenadie Xxx în stare de arest, pe un termen de 30 (treizeci) de zile, cu menținerea încheierii contestate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 10 mai 2017.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie